

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egy hóra . . . — „ 50 „
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

(Nádasy-féle ház)

Hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólalások
intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.
Előfizetések elfogadhatók még
valamennyi könyvkereske-
desben.

Egyes számok kaphatók:

Wetfänger M. utóda Domján I., Valentín K. és (Széchenyi-tér), Engel Lajos (55-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhm Manó (16-utca) papir- és könyvkereskedéseiben

A mi atletikai klubunk.

Mult vasárnap volt a pécsi atletikai club évi rendes közgyűlése, melynek lefolyásából meghökkenve láttuk, hogy az atletikai klub már ismét megújította tisztikarát.

Ezt a most 6 éves együletet már a negyedik elnök vezeti, tisztikarának többi tagjai talán még ennél is változékonyabban, s volt eset rá, hogy meg sem várták az évet záró tisztújítást, hanem év közben váltották föl az utódoók az elődöket.

Ez a jelenség elhitheti velünk azt a suttogva szálló hírt, hogy az atletikai klub már nem az többé, ami volt; a tagokban már nem az a lelkesedés pezseg, mely az együletet megalakította. Ez az évről évre való vajudás, mely mindúntalan új tisztikart szül, beteges állapot, mely sehogy se fér össze az atletika fogalmával.

Ahol annyiszor változik a vezető személyzet, ott a dolgok nem mehetnek jól; ott nem az egyület szervezetében, hanem az emberekben van a hiba. Vagy a vezetőkben vagy a vezetettekben.

Pedig nem lelkiismeretes dolog: egyéni bajoskodások miatt veszélyeztetni egy ily közhasznú cél felé törekvő egyület életét. Más együleteknek élethosszig kitartanak a tisztviselői, s az a kedélyes helyzet áll elő úgy év végen, hogy a tisztújítás tulajdonképpen nem felel meg a szó értelmének, mert megint a régié lesznek az újak — s ez így megy éveken át. Csak a mi atletikai klubunk tartja magát szorosán a szóhoz és évről évre valóban megújítja tisztikarát.

Állapodjanak meg végre már az egyület tagjai oly vezetőkben, akik kedvvel viselik a tisztséget, s akik ennél fogva nem szándékoznak azt a következő tisztújításnál ismét tovább adni más kézbe, hanem azal az akarattal veszik annak terhét a vállukra, hogy viszik, amíg bírják s ez idő alatt megjavítják a hibás talajt, mely bizony-bizony már kezdettől fogva veszélyezteti a klub egészségét.

A mi atletikai klubunknak nem szabad megbetegednie, mert ha valamelyik egyület beteg, az aztán meg is hal. A mi atletikai klubunknak nem szabad meghalnia. Megalakulásakor ezt mondták a legéletrevalóbb együletnek, s ime most már arra jutottunk, hogy a haláltól féltjük. Valóban megdöbben az ember, ha arra gondol: hát Pécsett minden egyület, mely olyan szép reményekkel indult meg célja felé, mint az atletikai klub, ennek a sorsára jusson? hát mely együletünket mi az 'életrevaló' büszke jelzővel tisztelünk meg, az mind a halállal vívódjék?

Nem lehet az! Nem is úgy lesz az! Az új tisztikar talán új életet önt a fáradt tagokba, s ismét kiviszi a klubot a közönség elé, amely előtt már rég nem mutatta magát, ami szintén egyik jele, hogy nem jó kondícióban van. A közönség pedig — látva az eredményt — jobban buzdulna az atletika céljáért, amint tette ezt kezdetben, amikor a klub jobban igyekezett a közönségnek tetszeni s ezzel tagjainak számát szaporítani, az együletet erősíteni.

Az évi versenyeken, melyek újabban

emmaradoztak, láthatja a közönség, hogy mi az az atletika, mi annak a reális haszna.

Ép testben van az ép lélek. Amely arányban romlik a szervezet, a szellem is oly mértékben veszít üdeségéből. Friedland nagy paedagog is azt mondja: „Adj könyvet a szántóvetőnek, ásót, kapát a tudós-
nak is néha, hogy fölülüljön.”

Sokan eleget vélnek tenni egészségüknek naponta egy órai sétával; igaz, hogy azoknál, kik oly foglalkozást űznek, mely egyébként is mozgással jár, elég, de nem azoknál, kik reggelről napestig íróasztal fölött görnyedeznek, vagy szellemi munkával töltik idejüket; ezeknek már nem adja meg az esetleges egy órai séta azt, mit megadna egy órai torna, vagy atletika bármely neme. Naponta van alkalmunk gyászos példáit látni a tudomány azon nyomorékainak, kik fényes helyet töltenek be a tehetségek sorában, roskadozó hüvelyük pedig már-már fölmondja a szolgálatot, pedig még alig éltek. De semmi sem bizonyít fényesebben az atletika mellett, mint maga a történelem. Nem-e akkor élte a görög birodalom hatalma fénypontját, midőn ifjai közt leghevesebben folyt a küzdelem, az olympusi olajfa ágaiból font koszoruért?

Egy magyar miniszter megértette ezen eszme nagyságát s a „Magyarországi tornaegyletek szövetsége” által rendezett országos versenyre 4000 tanuló jelentkezett.

Az atletika testben és lélekben egyaránt erős polgárokat és jó katonákat nevel a hazának. Ez a tudat lelkesítse a klub

A „Pécsi Figyelő” tárczája.

Hugom eljegyzésére.

Pécs, 1892. október 12.

Elrepül a galamb, házunk kis galambja,
A családi fészket örökre elhagyja . . .
Messze, messze elszáll vadregényes tájra,
A szerelmi regék kies hazájába,
A Balaton mellé, Badacsony aljába.

Ott, hol Csobáncz, Somló emelkedik égnek,
Hol az ősi romok szép múlttól regélnek,
Hol hő szerelemről susog minden fűszál,
Hol minden bokorból vidám madárdal száll:
Ott a kis galambra boldog szerelem vár.

Oda száll, oda száll a szerelem szárnyán,
Csókot visz, csókot visz csacsogó kis ajkán,
Szerelmet, hűséget dobogó szívébe,
Nyájas szelídséget nemes, jó lelkébe' —
Igazi kis galamb-fészkek lesz a fészke.

Óh! csak szállj, repülj hát kedves kis madaram,
Vigyenek szárnyaid vidáman, boldogan,
Vigy el, vigy el minden örömet magaddal,
Ha szívünk a válás bújába' meg nem hal:
Itt hagyhatsz az élet mindeu más bajával.

Óh! csak te légy boldog, mindörökké boldog,
Ne fájjon az élet, ne bántsanak gondok;
Szeress, és szeressen, a kit szived szeret,
S legyen oly szép, kedves az egész életed,
Mint a milyen szépnek megálmodá lelked.

Hiú vágy és ábránd legyen tőled távol
A földilét üdvét sohse keresd máshol,
Csak otthon a saját kis környezetben,
Ott kell annak lenni a szíved rejtetten —
Csak ott keressétek, ott a kis fészkekben.

Virág a boldogság, a szív mélyén rejlik
S mint a rózsabimbó magától kifeszlik.
Megelégedettség az éltető napja,
Mely mindig viruló üdeségben tartja —
Csak ez a fényes nap soha el ne hagyja!

Óh! hogyha most élne édes atyád, anyád
S a drága két öreg áldást adhatna rád:
Ebben a kis házban milyen öröm lenne,
Milyen boldogsággal kelhetnétek egybe . . .
Itt az én áldásom, vegyétek helyette.

Jer kis galamb, jer, jer, ölelkezzünk össze,
Közeleg a válás, talán mindörökre . . .
Egy ölelés, egy csók, aztán Isten veled! . . .
Legyen áldott az új családi tűzhelyed . . .
Szíved gazdagabb, a miénk szegényebb lett.

Majd ha néhanapján az ég boltozatán
Sötét felhőt láttok, gondolatok reám,

Az a sötét felhő az én lelkem lészen,
Hogy is fészkekben titeket megnézzem:
Oda száll hozzátok látogatóképen.

Oda száll hozzátok a siró szél szárnyán,
Megpihen Badacsony sziklaszirtes ormán,
Aztán, ha erőt vesz lelkemen a bánat:
Fájó könyeimből sűrű zápor támad
S a csendes hullámu Balaton megárad.

Várady Ferencz.

Halál után.

Lomha felhők nyújtóznak az égen, szürke
verebek fürödnek a porban itt alatt. Esni ké-
szül; a vihar szele már itt s gorombán tépdesi
a fák gyér lombzatát.

Az ódon ház békés megnyugvással néz a
zivatar elé, mintha csak mondani akarná: ha-
lottam van, azt takargatom. Holmi kölyökszél
lelődit egy egy lazán álló zsindelet a tetőről s
oda dobja a siránczó asszonycsapat közé, kik
tolongnak az udvaron.

Eljöttek, hogy megadják az ifju uraságnak
a végtisztességet, mert hát ugyis ördög prédá-
jára került annak a jó lelke.

Ott fekszik kiterítve a ravatalon. Néhány
gyertya komolykodik a feje fölött, föl vannak

vezetőit, tagjait és a közönséget, s ne engedjék elpeshedni a mi atletikai klubunkat, mely ilyen szép célért alakult.

A törvényhatóságokról szóló törvény módosítása. Szapary miniszterelnök a képviselőháznak a törvényhatóságokról szóló 1889. évi XXI. t. cz. némely rendelkezései végrehajtásának függőben tartásáról törvényjavaslatot nyújtott be, mely így hangzik:

1. §. Az 1886. évi XXI. t. cz. 96. §-ában foglalt az az intézkedés:

mely szerint az idézett t. czik 24. §-ában a bizottsági tagok számának a népszámlálás eredményéhez képest 10 évről 10 évre újra megállapítására;

továbbá a 29. §-ban a választó kerületek beosztásának ugyancsak 10 évenként kiigazítására;

a 32. §-ban a választott bizottsági tagok 10 évi megbízására;

a 43. §-ban a bíráló választmány és a 48. §-ban az állandó választmány tagjainak 5 évenként való választására vonatkozó rendelkezések a legközelebbi általános népszámlálást követő évben lépnek életbe;

hatályon kívül helyeztetik a törvényhozás további intézkedéseig az 1870. évi XLII. t. c. 28., 38. és 40. §§-ában foglalt rendelkezés marad hatályban.

2. §. Ezen törvény kihirdetése napján lép hatályba és végrehajtásával a belügyminiszter bizatik meg

A 86. iki törvény által kívánt új megállapításoknak, minthogy a népszámlálás 1891-ben volt, ez év végeig kellene megtörténniök. S ha Szapary ezt fölöslegesnek tartja, alkalmasint onnan van, mert rövid időn ugy is beadja a közigazgatás általános reformjára vonatkozó javaslatokat, melyekben a törvényhatósági szervezet e része is állandó szabályozást nyer. Javaslatának egyéb rációját legalább lehetetlen kiokoskodni.

A kolerától féltő osztrák delegátusok. Az osztrák delegációnak valami 30 tagja értekezletre jött össze, tanácskoznai a felől, hogy tekintettel a Budapesten uralkodó kolerára nem volna-e helyes a delegáció tanácskozásait Budapestről máshová áthelyezni; ugy találták azonban, hogy ennek a javaslatba hozatala nem volna helyes dolog. Erre a jelenlevők valamennyi szóval egy ellen elfogadták azt az indítványt, illetőleg óhajtották, hogy az osztrák delegáció elnöksége, egyetértésben a kormányokkal és a magyar delegáció elnökségével, eszközölje ki a delegáció tanácskozásainak elnapolását. Az elhalasztás — ugy mondják — két hónapra terjedne. E kívánság okául azt adják, hogy az ifju cseh delegátusok híresztelése szerint Budapesten sokkal több

ember halt meg kolerában, mint a mennyit a hivatalos kimutatások bevallanak s csodálatos módon ebben az egy dologban a német liberálisok is meghisznek az ifju cseheknek.

A képviselők fizetése koronaértékben. Szapary gr. miniszterelnök törvényjavaslatot terjesztett be, melylyel módosítja a régi törvényt, s a napidíjak helyett általányt állapít meg, még pedig koronaértékben. A törvényjavaslat így szól:

1. Az 1848. V. t. cz. 56. §-ának azon intézkedése, mely szerint „mindenik országgyűlési követnek az országos pénztárból 5 pengő forint napidíj fizetetik”, oda módosítatik, hogy minden országgyűlési képviselőnek a napidíj-átalány jár, mely évi 3200 koronában (1600 o. é. frt) állapítatik meg. Ezentőlül azon országgyűlési képviselők, kik nem esnek az ezen törvény 2. §-ában foglalt kivétel alá, lakbér címén évenként 1600 korona (800 o. é. forint) illetményben részesülnek.

2. §. Az 1875. I. t. cz. 10 §-ában foglalt intézkedés hogy „azon képviselők, akik az állam szolgálatában állanak, és mint olyanok lakbért huznak vagy lakással láttatnak el, képviselői lakbér illetményben nem részesülhetnek,“ — továbbra is érvényben marad.

3. §. Az 1. §-ban megállapított napidíj-átalány és lakbérilletmény négy egyenlő részletben, február, május, augusztus és november 1-jén előre fizetendő. Az aug. 1-jén esedékes részlet azonban fölvehető a nyári ülésszaknak esetleges korábban történő berekesztésekor.

4. §. Az országgyűlés fölösztatása esetén, ugy szintén, ha az országgyűlési képviselő személyében változás áll be, ama képviselőtől, a kinek megbízatása lejár, vagy megszűnik, esetleg annak örökösétől a fölvelt összeg vissza nem követelhető. Az újonnan megválasztott képviselőnek napidíj-átalánya és lakbérilletménye azon hónaptól fogva jár, melyben megbízó levelét a képviselőháznak bemutatja és pedig igénye van minden hónapra a negyedévi járandóság harmadrészére. A képviselő minőségben töltött hónap egy része is teljes hónapnak számítandó.

5. §. Jelen törvény az 1893. év január 1-jén lép életbe és végrehajtásával a minisztérium bizatik meg.

Kötelező polgári házasság. A Budapesti Hirlap biztos forrásából értesül, hogy a minisztertanács egyhangulag elhatározta a kötelező polgári házasság behozatalát. Szilágyi Dezső körömszakadtaig küzdött ez intézmény meghonosításaért és Szapary miniszterelnök elfogadta az igazságügyminiszter e javaslatát. Az idézett lap úgy véli, hogy Szapary gróf elhatározására befolyással volt a körülmény, mely általános tudva van, hogy t. i. az e minisztertanácsot megelőző napok egyikén az igazságügyminiszter fenjárt a primásnál, kivel, mint az akkori jelentések mondtak, hosszú

órákon át tanácskozott. Valószínű, hogy a minisztertanács e határozata a primási palotában lefolyt értekezletnek eredménye.

A megye üdvözlő irata Kosuthhoz.

Hazánk mélyen tisztelt nagy fia!

A magyarnak, mint hálás, nyílt szívű s lovagias nemzetnek, kiváló erénye tisztelni a nemzeti hősokeket, nem feledkezni meg soha azok nagy tetteiről és mihelyt erre alkalom nyillik, kegyeletének és hálájának kifejezést adni.

Ön hazánk mélyen tisztelt nagy fia, a ki fölírta álmódosításából a nemzetet, önértetet öntött belé és saját hatalmának s erejének kifejlesztésére bírta; — önt, ki lánglelke kimagasló tehetségeivel s tiszta szive ritka verésével hazája szolgálatába állva, a magyar nemzetnek áldozta életét; — Önt, ki egy nemzetté olvasztotta az ellentétes osztályokat; — önt, a nemzet méltóan sorozza legnagyobb hősei közé, és kilenczvenedik életéve fordulóját ünnepelve, alkalmat vesz magának, hogy a kegyelet adóját lerójjá.

Tiszteljük mi is önnek elvszilárdságát, forró hazaszeretetét, — meghajlunk halhatatlan hazafias érdemei előtt és azért csatlakozunk az ünneplők, az üdvözlők milliójához, hogy kilenczvenedik életéve betöltése alkalmából önt, mint történelmünk nagy alakját, üdvözölve, tiszteletünket, kegyeletünket tolmácsoljuk.

A Mindenható áldja meg önt az ő örök jóságának, kegyelmességének, embert érhető teljességével!

Fogadja szívünk mélyéből fakadó tiszteletünket és üdvözetünket!

Kelt Pécsen, 1892. évi október hó 10-én tartott évnegyedes rendes közgyűlésünkben.

Baranyavármegye közönsége nevében:
Szily s. k. alispán.

HIREK.

— **(Kálmán napja.)** Kardos Kálmán főispán névnapja alkalmából ez évben is szívélyes ovációkban részesítette úgy a két municipium, mint egyes testületek és magán személyek. Szerdán este 8 órakor a katonaze-

gyujtva, hogy bevilágítsák a halott sápadt arcát, gondosan fűrtözött fejét.

Nyugodt az arca, mint abban a pillanatban volt, mikor szíven találta az az ostoba golyó.

Szép asszonyért történt az egész. Mesébe illő cselekedet volt ez Árontól, de már megtörtént a baj, nincs segedelem.

Meggondolatlan perczen tördelte ajka e vallomást: az életemet is föláldoznám önért; elvetném magamtól, mint egy viselt ruhát reménye nélkül annak, hogy új kerül helyébe.

A szép asszony nagyon kitanult lehetett már az ilyenfélékben, mert ingerkedve dobta oda:

— Eh, gyáva, ön arra edesem!

Áront szíven találták e szavak; arczul ütés volt ez, igaz, hogy bársony kezektől, de férfi arczot ért. Lehajtotta fejét, ökölbe gyuródott a keze s ziháló melléből kifakadt ez egy szó:

— Megteszem!

... És megtevé.

Most vénasszonyok sopánkodnak gyászos sorsa fölött; törülgetik nagy, csikos zsebkendőjükkel a szemek s morzsolgatják kezeik között az olvasót.

Az egyik, alig tudja a lábait vonszolni már, nagy feuhangon magyarázza a többinek.

— Az isten haragja még a temetésnél is jelen.

Zivatart küldött, hogy ne térhessen békével sirjába a halott, ki maga magának okozta vesztét.

Bűn az, lelkeim, nagy bűn, — leimádkozni se lehet.

Áron edesanyját megtörte a csapás. Az a szegény, roskatag öregasszony, hinek halottra vált minden reménye, oda rogy a ravatal fölé s zokog, mint a gyermek.

Átöleli azt a drága főt, csókjaival halmozza, könyeivel áztatja.

— A legszebb, a legjobb voltál mindenenek között.

Délelég, okos, béketűrő, vallásos... Istápom, vigasztalom, mindenem! Mi vitt erre a lépésre, hogy gyászba borítsad az én életemet, hogy elhagyj engem örökre... örökre? Nem félted az istent mikor kezvedbe vevéd a gyilkoló fegyvert? Nem tartóztatott az én szeretetemet, az én imádságom? Jobban kellett volna imádkoznom éretted, te édes, te drága, te szent!...

Főlegyenesedik; sugárzó fény ragyog a

szemeiben. Büszkeség tölté szívét egy perczen azon gondolatnál, hogy meggyalázást a fia egy gyenge nőtől sem tűrhett.

Aztán ismét erőt vesz rajta a gyász. Niobe fájdalmát érzi; ür támadt a szívében; — mély, soha be nem tölthető ür.

A pap, vigasz szavakkal az ajakán, közelébe lép: a szomszédok hozzá csoportosulnak s kárhoztatják azt a meggondolatlan pillanatot, mely gyilkoló fegyvert adott az ifju uraság kezébe.

— Hogy bünt követett el, szemmel látható, mert a temetésére rossz időt adott az Isten.

Künn zúg a vihar; felhő felhőt üz, egymásba kapnak, újra szétválnak s gyászos fátyollal lesz bevonva mind az ég.

Ah, mit érez most az a szép asszony, kinek áldozatát itt koporsóba teszik. Szeretné-e látni még egyszer, csak egy pillanatra is? Beköltözött-e hozzá is a gyász? — vagy talán a szép asszonyok gyászolni sem tudnak?!

A koporsót leszegezik; a harang kondul, hangja esendül. Megbocsátja-e Isten az ügyilkos bűnét, szeretettel fogadja-e a hozzá megtevért? Mert a vihar elült s felhők mögött im' leragyog a nap égi fénye, áldó sugara.

Tóth Dezső.

nekar adott szerenádót a főispán Mária-utcai lakása előtt, majd utána a Pécsi Dalárda énekelt három dalt az ő tiszteletbeli tagjának. Csütörtökön délelőtt a megyeházán a megye tisztviselőikara tiszteletgett a főispánnál, kit Szily alispán üdvözölt nevenapja alkalmából. A városi közigazgatási bizottság, melynek a főispán az elnöke, épp ülést tartott s ez alkalommal üdvözölte Aidinger polgármester a főispánt. Délben a Mecsekegyelet választánya és sok más testület tiszteletgett Kardosnál, kik ez alkalommal számos tisztelője látogatott meg, hogy üdvözölje a népszerű főispánt, s a közszeretethen álló Kardos Kálmánt.

— **(A Pécsi Dalárda győzelmi ünnepe.)** A Pécsi Dalárda immár hat győzelmi jelvénye közt öt első díjat mutat föl, amennyit egyetlen daloskőre sem ez országnak. A legutóbbi győzelmét, mely mindenkéül föltt kiválék azon körülmény folytán, hogy ezt az ország fővárosában, ennek méért, művelt közönsége előtt és a ma már magas fokon álló daloskőrök erős versengése között vitta ki, — mint már régebben is jeleztük — fényes hangversenyvel akarja megünnepelni. Külön bizottságot küldött ki ez ünnepi hangverseny előkészítésére és rendezésére, s ez a bizottság úgy határozta, hogy a Pécsi Dalárda e hó 22 én, azaz szombathoz egy hétre a „Hattyu“ termében diszhangversenyt rendez. A műsor épp oly érdekes és változatos lesz, mint a daloskőr 30 éves fennállásának emlékére rendezett hangversenyen. Azon kívül, hogy a daloskőr a két versenyt a r a b o t fogja bemutatni a közönségnek, mely ezeket még nem is ismeri, főkép ez estén a katonazenekar két zenedarabbal, Vész Albert, ez a szépen fejlődő pécsi fiatal zongorás is játszik a katonazenekar kísérete mellett, Riepl Vilmos, a katonazenekar karnagyának konzervatoriumot végzett fia, hegedűhangversenyvel produkálja magát a Pécsi Dalárda iránt való szíveségből; a legnagyobb valószínűség szerint lejönnek Budapestről Noseda Gyuláné Hilscher Ilonka asszony, ki énekelni fog, és Rákosi Viktor, aki fölolvás. Belépti díjak: 2 frt és 1 frt 50 kr. ülőhelyért, 80 kr. állóhelyért.

— **(Kossuth Lajos egészségéről)** a Turinból érkező magánlevelek rendkívül megnyugtató és örvendetes híreket jelentenek. Ruttkayné tudatta budapesti rokonaival, hogy Kossuth Lajos egészsége a kilenczvenedik születésnap óta állandóan kitűnő s orvosát, a Kossuth egészsége föltt mindig hiven és nagy gondal örökös dr. Bassot szintén meglepte, hogy a számtalan üdvözlés, a látogatások és ovációk egyáltalán nem ártottak a nagy hazafi egészségének, sőt fölvilanyozták kedélyét. Károlyi Gábor gr. is kapott levelet dr. Bassótól, melyben szintén a legnagyobb mértékben örvendetes hírek olvashatók Kossuthról. E levél szerint Kossuth kiválóan érdeklődik a fővárosban föllépett kolerajárvány iránt s értesítéseket kér a járvány állásáról.

— **(Ajándék Kossuthnak.)** Egy Brauswetter Ottó nevű szegedi művész, aki önműködő puskát is talált föl, igen érdekes és becses ajándékkal kedveskedett nagy hazánkfiának 90-ik születésnapja alkalmából. Egy rendkívül gazdagon kiállított, tömör aranyfödelekkel ellátott zsebóra ez, művészi szerkezettel. Az egyik lapján Kossuth nemesi czimere van és nevének betűi, a másikon pedig a nagy hazafi azon levelének kezdő sora, melyet 1848 ban Szeged népéhez intézett, s mely így szól: „Szeged népe, nemzetem büszkesége“.

— **(A Szepessy-szobor.)** A Fővárosi Lapok írja: Néhál Szepessy Ignác pécsi püspök, szobrának gipszmintáját Kiss György szobrász a napokban elkészítette. A jótékonyágáról híres püspök egyszerű ornátusában van ábrázolva, amint leszállva a lépcsőn a nép közé vegyül. Kiss György realiztikusan, de azért bizonyos fönséggel ábrázolta a főpapot,

arcában jóságát tükrözteti. Az életnagyságon fölttuli alak (2½ méter) negyedfél méter magas talapzaton fog állani, melynek oldalaira a szobrász két reliefet alkalmazott. Az egyik Pécs városa hódolatát ábrázolja a püspök előtt, a másik azt örökíti meg, amint Szepessy a Lyceum alapkövét leteszi. A szobor díszes lesz a városnak, s az egész emlék Kiss György kiváló tehetsége mellett tanuskodik.

— **(A Kossuth ünneplésére rendezendő lakoma)** idejét még mindig nem lehetett megállapítani, mert az a városi közgyűlés idejétől függ. Mindazonáltal a rendező bizottság kibocsátotta iverit, melyeken résztvevőket gyűjt a közgyűlés napján este 7 órakor a Scholzféle sörcsarnokban tartandó társas vacsorára. Egy teríték ára 2 frt. A Pécsi Figyelő szerkesztőségében is kaphatók bankettjegyek.

— **(A kolera)** Budapesten hol csökken, hol meg emelkedik. Pécsen még egyetlen kolera-eset se fordult elő. Csütörtökön ugyan jelentettek egy kolera esetet, egy lakatos inasét, aki azonban már javulóban van, s nem is ázsiai kolera bántja a szegényt, hanem afféle jó magyaros „némethas.“ A vasuton alig érkezik hozzánk budapesti utas, ezeket pedig jól megvigyázzák az inspekcziós orvosok. A pécsi rendőrség — valahány utas Bécsből elindul Pécsre, — nyomban értesíti az itteni rendőrséget, s így ez könnyen ellenőrizheti az infeciált helyről jövőket. Mohácsra már van a járványkórháznak lakója. A „Szobba“ nevű vontató hajónak Kerber Klement nevű fűtője, Budapestről jövet, kolera tünetek közt megbetegedett. Rögton a városi járványkórházba szállították. A hajó öt napig vesztegár alatt marad Mohács átelében a part mellett.

Dél tájban érkezett mohácsi távirat szerint ott Német József nevű szentoló csütörtökön éjjel kolera tünetei közt meghalt. Ellenben a „Szobba“ hajóról kitett kolera beteg jobban van.

— **(Hymen.)** Vámosi Sárny Péter zalamegyei földbirtokos szerdán jegyezte el Pécsen: sárosi Várady Lenkét, Várady Ferencnek, Baranyavármegye al-levéltárnokának a nővérét. — Schönwald Imre pécsi ékszerész hétfőn eljegyezte Lustig Roza kisasszonyt, Lustig Ignác bajai kereskedő leányát.

— **(A pécsi Frigyeskaszárnya.)** Pécs szab. kir. város a főispánja által fölkérte Frigyes főherceget, hogy az elkészült új gyalogsági kaszárnyát nevével, mint a pécsi háziezred tulajdonosának nevével, nevezhessék el. Szerdán értesítette a főispán a várost, hogy Frigyes főherceg udvarmestere levelet intézett hozzá, melyben a főherceg a kaszárnya elnevezésébe a legnagyobb készséggel beleegyezett, magát nagyon megtiszteltnek érzi, és úgy a városi tanácsnak mint a főispánnak legmagasabb köszönetét fejezte ki, megkéri a főispánt, hogy erről a városi tanácsot értesítse. Az új kaszárnya különben a belső berendezést kivéve már elkészült és legközelebb átadják a használatnak. Az ünnepélyes fölavatásra Frigyes főherceget is meghívják.

— **(Műkedvelők színjátéka a nőegyletben.)** A pécsi nőegylet a legutóbbi választmány ülésén elhatározta, hogy az egyleti helyiségben három rendbeli táncczal egybekötött színi előadást fog rendezni, műkedvelők közreműködésével. A rendezésre Sável Kálmáné elnöke alatt Kaufmann Nándorné, Boocz Alajosné, Hinka Lászlóné, Kohánovszky Katinka, Szigriszt Lajosné, Ptáček Gyuláné, Valentin Ottóné, Erőssy Józsefné, Erreth Jánosné és Pinter Józsefné kérettek föl bizottsági tagokul. Az előadásokat okt. hó 25-én, nov. 8-án és 21-én mindenkor keddi napon rendezik. Színi kerülnék: „Egérke“, „Chasse Croise“, „Faltövben“, „Kis vihar“ és „Közügyek“, egy-egy fölvonásos vigjátékok. Ezenkívül élő képek és énekek tartják az előadásokat. Belépti díj az első hat sorban levő ülőhelyre 1 frt 50 kr., a többire 1 frt 20 kr., álló hely pedig 1 frt. Minden egyes előadást megelőzőleg külön értesítést ad ki a rendező bizottság.

— **(„Dalkoszoru“-ból „Daloskőr“)** Említettük már, hogy a Pécsi Dalkoszoru, mely már jóhangzásu daloskőrré erősödött s mint

ilyen az országos daloskőrvetségbe is belépett, megváltoztatja a czimét. A czimváltoztatásra az indítja az egyesületet, hogy eddigi czime nemcsak kissé ósdi hangzásu, hanem helytelen szóképzés miatt nem is magyaros. (Amint hogy a Pécsi Dalárdaé sem az. Csakhogy ez már oly régi egyesület, hogy — tekintve általánosan ismert nevével kivívott győzelmeit — nem tartja kegyeletes dolognak a névváltoztatást, amit a még fiatal Dalkoszoru minden lelki furdalás nélkül megtehet, s ha teszi, helyesen is cselekszik. — A szerk.) A Pécsi Dalkoszoru tehát az elmúlt vasárnapon délután Jobst László dr. elnöke alatt tartott rendkívüli közgyűlésen kimondotta, hogy ezentúl „Pécsi polgári daloskőr“ lesz a czime. Az egyesület alapszabályait ez értelemben módosítva már föl is terjesztették a belügyminiszterhez jóváhagyás végett. Mivel most már czimével is dokumentál, a város második daloskőre, hogy a polgári elem az ő éltető eleme, reméljük, hogy a polgárság, a Pécsi Dalárda mellett, ezt a daloskört is kellő pártfogásban fogja részesíteni.

— **(A pinczébe zuhant.)** Szerdán este Mihelics Roza, Szeifricz borkereskedő pinczemunkásnője, az esti homályban valahogy belépett a fölhúzó gép nyílásába s lezuhant a pinczébe. A szerencsétlen asszony szörnyet halt. A boncolásnál koponyaropedést konstataált az orvos. Most a rendőrség azt kutatja, hogy vizgázatlanság-e vagy mások vétkes gondatlansága okozta e az asszony halálát, ki férjén kívül három anyátlan árvát hagy hátra.

— **(A pécsi kerékpárosok versenye.)** Az alakítandó pécsi kerékpáros-egylet tagjai holnap vasárnap délután kerékpáros-versenyt rendez. A versenyt a nevezett nap délutánján 3 órakor kezdik s a pécs-mánfai hegynek menő uton tartják 14 kilométert futva be oda és vissza. Indítási és érkezési pont a budai vámház, a fordulópont a szabolcsi erdőn át Mánfára vezető országutnak 7 klmétert jelző kövénél lesz. Szombat esti 9 óráig jelentkezhetnek a versenyezni kívánók; a versenyben csak az alakítandó kerékpáros egyletbe tagokul jelentkezők vehetnek részt. A versenyzőknek bizonyára nagy néző közönségük lesz annyival is inkább, mert ilyeszerű sport-verseny nálunk még nem volt.

— **(A város egészsége szeptemberben.)** Czírer Elek dr. városi főorvos jelentése szerint nálunk szeptemberben az egészség hanyatlott az augusztus havi állapothoz képest. Sok volt a beteg és halott egyaránt. Augusztusban 74 ember halt meg, szeptemberben 105. Többnyire gyomor- és bélbántalmak grasszáltak a fölnöttek között, míg a gyermekeket elsősorban a difteritisz döntötte ágyba. Ez utóbbi a legtöbb helyen enyhe lefolyásu volt; halállal csak ott végződött, ahol idejében nem hívtak orvost. A kórházakban 489 beteget ápoltak; a városi közkórházban 383-at, az irgalmasoknál 81-et, a bányatelepen 25-öt. — Élve született 104, meghalt 105 egyén. Ez utóbbiak közt volt 17 idegen, tehát a születési plusz 16. A szülöttek közt volt 69 fiu, ami ritkaságszámba megy nálunk, hozzávévén még azt a ritkaságot is, hogy e szám mellett leány csak 35 született. Törvényes volt 89, törvénytelen 15. Volt köztük 88 róm. katolikus, 3 ágostai, 3 helvét, 10 izraelita. Iker ötször született. Házasságra 18 pár lépett. — A meghaltak közt volt: 56 férfi, 49 nő, 95 róm. katolikus, 3 ágostai, 2 reformatus, 5 izraelita. Halva született 4 fi, 2 leány, köztük 5 törvényes. — A piacokon 10 liter hamisított tejet, 3 kg. romlott húst, 26 kg. romlott halat, 5 kosár éretlen gyümölcsöt, 5 kg. gyanús gombát koboztak el a rendőrök. Kolera föl infeciált helyről érkező szennyes ruhát egy izben, használt fehérneműt 2 izben, régi hordókat 1 izben semmisített meg a rendőrség. A közigazgatási bizottság Bolgár abbeli panaszára, hogy a zöldségpiacot, bár délben záródik, mégis d. u. 4—5 óra közt söprik, utasította a rendőrkapitányt, hogy eziránt intézkedjék.

— **(Halálozás.)** Kálmán Frigyes pécsi honvédlóvas ezredes leánykája, Irma, e hó 18-án zsenge életének 2-ik havában elhunyt.

— **(Rabstatisztika.)** A rablétszám szeptemberben 153 személyből állott. Ezek közt volt: 13 előzetesen letartóztatott, vizsgálati fogoly, 11 föllebezés alatt álló, 129 elbát; 136 férfi, 17 nő. A rabkoszt 558 frt 90 krtba került. Az általános egészség jó volt, halálozás nem fordult elő.

— **(Önkénteseink a tisztvi vizsgálaton.)** A pécsi önkéntesek még szerdára sem végezhetek a tartalékos tisztvi vizsgálatot. Lapunk zártakor kaptuk a következő táviratot:

Budapest. Okt. 14. 3 óra 35 perc.

Harminczöt közül egy visszalépett, egy bukott. Mindkettő a már második évet szolgáltak közül való. Az idej önkéntesek valamennyien jó sikerrel végeztek, köztük öt kitűnő eredménnyel.

— **(A város adója szeptemberben.)** A város területén egyenes állami adóban befolyt szeptemberben 15730 frt 33 kri, (tavaly 14679 frt 42 kr.), a január 1-től folyó időszakban összesen 253.192 frt 36 kr. (tavaly 251.288 frt 66 kr.), hadmentességi díjakban szeptemberben semmi sem folyt be, míg jan. 1-től 1922 frt 57 kr. (tavaly: 1351 frt).

— **(Iparos-segédék továbbképző rajz tanfolyama.)** A vallás- és közoktatási minisztérium a múlt évben elmaradt rajz tanfolyamot ez évben föl fogja állítani. Az iparos-segédék az ebben való részvétel végett Schneider István főfelügyelő igazgatónál, kitől a feltételek is megtudhatók, 8 nap alatt jelentkezzenek.

— **(A Mecsek-egyesület)** folyó hó 16-án, vasárnap, kirándulást rendez a Makár-hegyre. Indulás délután 2 és fél órakor, a sétaterről. Visszatérés Ráczvárosra át, a hol a Pompar-féle vendéglőben oszonna. (2 és fél órai gyaloglás.)

— **(Mily kilátás nyílik a gabonáraink emelkedésére.)** E kérdésre megfelelni alkalmat nyújt az „American Agriculturist” amerikai gazdasági szaklap legújabb számában foglalt összehasonlító kimutatás az észak-amerikai Egyesült-Államok idej és múlt évi terméséről. E szerint a gabonatermés kitett 1892. évben 1712 millió 323,000 bushelt, míg viszont 1891. évi termés 2,060,154,000 bushellel szerepel. Az idej termés e szerint 347,930,500 bushel kevesebbet mutat a múlt évhez képest. Oka egyebeken kívül abban rejlik, hogy ugyan- csak a fenti megbízható forrás szerint ez idej 3 millió acreval kevesebb terület vettett gabona alá, mint a múlt évben. A jelzett amerikai lap ebből azt következteti, hogy a még eladatlan 1891. évi bő termésmaradványának fölhasználása után, idej termésünkre jó árt várhatunk.

— **(Gabonás zsákok szállítása.)** Lukács béla m. kir. kereskedelemügyi miniszter elé küldötttség járult, figyelmét föl hívandó azokra a károokra, melyek a hazai kereskedelmet, valamint gazdalközönségünket is, üres zsákoknak a belföldi forgalomban Budapestről való elszállítását a koleravész alkalmából tiltó rendelet keresztülvítele esetében érhetnék. Ily rendszabályt még a német kormány sem alkalmazott, hasonlíthatatlanul kritikusabb körülmények között. A miniszter megígérte, hogy a feunforgó esetben a kereskedelem és mezőgazdaság érdekeit sikerülni fog a jelenlegi viszonyok kényyszerhatása alatt első sorban irányadó közegészségügyi tekintetekkel kiegyeztetni, s már kilátásba helyezett, hogy a rendeletet, mely csak ócska, rongyes zsákokra vonatkozott — az érdekeit körök teljes megnyugtató módosítani fogja.

— **(Mechanikai színház.)** Érdekes szórakozást nyújt a budai külvárosi vásártéren fölállított csinos műszínház, melynek a szemrevaló színpadán gép által mozgatott emberi alakok, állatok hajók, kocsik oly élethűséggel járnak-kelnek, hogy a néző teljes csalódásban van aziránt, vajjon élő alakokkal áll-e szemben vagy csak bábokkal? Némelyik emberi alak pláne pipargyujt és hatalmas füstöt eresztget a szájából. A hintán az egyik alak pompás torna-mutatványokat produkál. Szép tájak tárulnak a szemlélő elé, sőt élénk közlekedésű utcák, melyeken csengetyűs szánok robognak végig, s mikor az utcái élet elcsendesül, jön az éjjeli őr és elkiáltja, hogy éjfél van. Szóval ez a masinás színház érdemes a megtekintésre.

— **(A sósav a kolera ellen.)** Egyik fővárosi lap írja, hogy kolerától, a rosszul táplálkozó szegényebb osztályú népnek e kegyetlen gyilkosától, nem kell félni, mert éppen ez bátorít föl a támadásra, de védekezni ellene mindenestre tanácsos. Tudva van, hogy a rossz ivóvíz igen kedves tartózkodási helyük azoknak

a végtelenül apró kis férgeknek, melyek e betegségét okozzák, az ivóvízre tehát jó gondot fordítani. Erre vonatkozólag közöljük egy orvosi szakértő ajánlatát, mely olesó módját tudja a víz megtisztításának azoktól a kis férgektől. Szerinte be van bizonyítva, hogy a savak, különösen pedig a sósav, a vízben levő minden ilyen parányi férget megölnek, s így a kolerabacillust is elpusztítják, ha esetleg jelen van a vízben. Az ilyen tiszta sósav nem is drága s könnyű vele bánni, csak belecsepegtetjük a vízbe. Egy liter vízbe elég belőle 15 csepp, egy vizes poharba pedig 3—4 csepp. Ha azonban nagyobb mennyiségű vizet akarunk ártalmatlanná tenni, akkor súly szerint töltjük bele a sósavat, úgy számítván, hogy ahány liter a víz, annyi gramm sósav menjen bele. Hogy van-e a vízben elég sósav, annyi t. i., amennyi az említett férgek elpusztítására szükséges, arról igen könnyen meggyőződhetünk, még pedig úgy, hogy egy kék lakmuspapírost mártunk bele, mely azonnal megvörösödik. Az ilyen sósavas víz különben arról is jó, hogy a gyenge gyomornak elősegíti az emésztési munkáját, melyet segítség nélkül az csak nagy bajjal tud végezni. Mindenesetre figyelemre méltó ajánlat és tanács, melyet annál könnyebben megfogadhatunk és követhetünk, minthogy nem is költséges.

MŰVÉSZET, IRODALOM.

* **Az új pénzrendszer.** Az ismeri Wodianaer-féle törvénygyűjteményben, mely úgy magyarázati jelességénél, mint olesóságánál fogva a legelterjedtebb ilyen mű collectionk, az imént egy 8 ives füzet jelent meg, mely a valuta-rendezésre vonatkozó összes törvényeket és rendeleteket foglalja magában. A törvényeket egy négy fejezetre terjedő és kiváló ügyességel megírt értekezés előzi meg, mely a szakavatottságot az előadás világosságával egyesítve, kimerítően tájékoztat a kérdés minden részlete felől. Bőven vannak ismertette a valuta-rendezés jelentősége és nehézségei, az agio hatásai, az arany valuta előnye, a relatio kérdése stb. stb. E fejtegetéseket kitűnően kiegészítik a törvény szövegébe iktatott bő magyarázatok és idézetek, melyek a kis művet szakemberre nézve is becses kézikönyvvé teszik. Érdekes, hogy tudtukkal ez az első könyv, melynek ára az új valuta szerint van kiteve. Mint ugyanis a címlapon olvashatni, ára 80 fillér; egyelőre persze 40 krert is megkapható.

* **A közzgazdaság és adózás alapelvei,** írta Ricardo David, fordította Láng Lajos államtitkár. A magyar közzgazdasági irodalom, amely éppenséggel nem mondható kiválóképpen gazdagnak, rendkívül érdemes, kiváló munkával gyarapodott, mikor Láng Lajos államtitkár Ricardo David világhírű munkáját a magyar nyelvre átültette. Fél század már annak, hogy a kitűnő államtudóst a gazdasági szabadság nagy előharcosát sirba vitték, de a közzgazdaság tudományának fejlesztése körül szerzett érdemei azóta még csak növekedtek, tanai és elvei mélyebb gyökereket vertek, követői, hívei mind egyre szaporodtak. Ha Smith Ricardo nagymestere volt is, aki a gazdasági élet alapelveit elsőnek hangoztatta, az első összefüggő rendszeres elmélet mégis csak Ricardónak köszönhető, mert ő volt az, aki legelőször különítette el szigorúan az elméletet a gyakorlattól. A közzgazdasági tudomány legelvontabb gondolkozója, legszigorubb definiálója, legkérdetlenebb logikája kétségen fölül Ricardo volt, a békókba vert fölöttelen gazdasági szabadság nagy apostola. — Kiváló nyereség tehát közzgazdasági irodalmunkra Ricardo legjelentékenyebb munkája, melyet Láng Lajos hivatott tollal magyaritott. Az 502 oldalra terjedő munka, mint a „Nemzetgazdasági Írók Tára”-nak V. kötete jelent meg, a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság izléses kiadásában, s az ára 3 frt 20 kr. A munka közli még Ricardónak Mac Colloch tollából való terjedelmes életrajzát, melyet gróf Wickenburg Márk fordított magyarrá.

* **A vidéki színészet rendezése.** Az országos vidéki színészegyesület központi igazgatótanácsa nevében Steiner József elnök és Bényei István irodaigazgató körlevelet intéztek a vidéki színigazgatókhoz. A körlevél bevezetése azt igéri, hogy rövid idő múlva a nomád vidéki színészet rendezésére vonatkozó teljes munkát terjeszt elő illetékes helyen. Ad-

dig is azonban mindent el kell követni, hogy a vidéki színészet a mostaninál jóval szolidabb, erkölcsi és anyagi tekintetben megbízhatóbb alapon működjék. Az országos rendezésnél a színészegyesület majd csak azokat a direktorokat veszi figyelembe, a kik úgy a művészet, mint az egyesületi alapszabályok kivánalmainak megte-
lelnék. Lejárt az az idő, a mikor a vidéki színészetet könnyűlétekből vagy jótékonyaságból pártolták. A színtársulatokkal szemben — mondja tovább a körlevél — a közönség nagy igényekkel lép föl. Ezzel szemben az igazgatók egyike, másik teljesen szem elől téveszti a közönség irányában vállalt kötelezettségét s nemcsak a bizalommal él vissza, hanem tisztosság dolgában sokszor súlyos vétség is róható reá. Az igazgató a társulat tagjai s ezek az igazgató irányában szerződészegést szerződésszegésre halmozuk; különböző, — a közönség elé vitt s nyilvánosan tárgyalt surlódások s kölcsönös sértetegek napi rendben vannak s midőn az illetők e miatt felelősségre vonatnak, midőn e miatt megtorlásról van szó, még a színészegyesület igazgatótanácsával szemben is teljesen szem elől tévesztik a köteles engedelmisséget s a tekintély elvének tisztelgését tartását. Az egyesület igazgató tanácsa ezt többé nem fogja tűrni s az alapszabályokon alapuló rendelkezéseinek és meg-
gyásainak minden körülmények közt érvényt fog szerezni. E tekintetben különösen kiemeljük, hogy már a folyó évben szigorítottuk a konzessziók körüli eljárást; az alapszabályok egészen szigorú értelmezését és alkalmazását azonban, az előbbi, sokat elnéző s nagyon patriarchalis természetű rendszer kellő átmenetének okából akkor még mellőztük. De nem fogjuk ezt tenni, midőn a jövő esztendő elején ismét eljő az ideje annak, hogy a konzessziót kerő folyamodványok sorsa fölött határozzunk. Ezuttal igenis a legszigorubb kritika tárgyává fogjuk tenni a színigazgatók működését és kellehetetlenek leszünk minden visszaélés-
sel és kötelelenségmulasztással szemben. Hasonló eljárás fog követeltetni a többi egyesületi tagok irányában s ha az egyesület kormánya egyik-másiknál arról győződik meg, hogy a kötelelenség teljesítésének még becsületes igyekezete sincs meg az illetőben, nem fog késni odahatni, hogy az ilyen tag ki legyen zárva az egyesület köréből. Csakis így, a rendnek teljes meghonosításával, az egyesületi alapszabályok fölöttelen tisztelgésben tartásának biztosításával készíthető elő ama nagy átalakulás, melyet a vidéki színészet immár annyira igényel. S midőn a fentebbieket az egyesület igazgató tanácsa az igazgatók és társulatok tagjainak figyelmébe ajánlja, egyszersmind kifejezést ad azon vá-
kozásának, hogy valamint az igazgatókat, úgy társulatuk tagjait is (egyenként és összesen) ezen körirat szelleme és intenciója fogja ezután mű-
ködésükben vezérelni.

TANÜGY.

A tanfözügyelő szeptember havi jelentése szerint, melyet a csütörtökön tartott közigazgatási ülésen olvasott föl, a beiratások a népiskolákban jó eredménnyel folytak le. A beírottak száma eléri a tavalyit, a polgári leányiskolában pedig fölül is mulja. A női kereskedelmi tanfolyam az idej is megnyílt, október hó 1-én. Jelentkezett 11 hallgató; 3-al kevesebb, mint tavaly.

KÖZZGAZDASÁG.

— **A pécsi sertéshizlaldában** okt hó 14-én a sertés állomány: 870 drb. kövér, 1262 drb. félkövér 695 drb. sovány, 93 drb. stüldő sertés. Árak: kövér válogatott minőség szerint 42—44 kr. kilogrammonként, páronkénti 45 kilogramm élet leszámítással; stüldők 32—35 kr. kilogrammonként élősúlyban. Kukoricza 5 frt — kr. m.-m., Árpa 5 frt 40 kr. m.-m. Darálás 60 kr. m.-m.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. V. Hogyne volna hasznos gyümölcs a vadgesztenye. Ime menüfélére lehet használni a vadgesztenyét. A vadgesztenye különösen hízó juhoknak s göbölőknek való táplálék, alkalmas még disznóknak, de a lovak is megesszik. Nagy

esersav tartalmánál fogva a gesztenye izgatóság hat az emésztő szervekre, miért is csak óvatosan lehet etetni, nehogy emésztési zavarokat okozzon. Ugyanazon okokból óvakodni kell terhes és fias állatokkal gesztenyét etetni. A vadgesztenye különösen mint hizlaló takarmány nevezetes. Rendesen összezuzott állapotban gumós vagy gyöktakarmánnyal keverve etetik frissen, amint a fa alól fölszedik. A vadgesztenye frissen etetve tapasztalat szerint épen nem veszélyes. Juhoknál eleinte fél kiló, később egy, egész két kilóig emelkedhetik a naponta fejeként föletetett takarmány mennyisége. Az ökrök a répaszelethez keverve besavanyítva kapják. Általánosan naponta és fejeként fejős tehénekre 5 kgr.-ot, göblyökre 10 kgr.-ot és lovakra 3 kgr.-ot szoktak számítani. Ha a vadgesztenyét nem lehet mind friss állapotban föletetni, úgy szellős helyen vékony rétegben elterejtjük, megszáritjuk, vagy még jobb megaszalni, hogy a penészedésnek elejét vegyük. A vadgesztenye aszalva és zúzva s egy kissé megszóva mint orvosság használható oly állatoknál, a melyek hasmenés és emésztési zavarokban szenvednek.

K. E. Károlyi György gr. a szabadság harc kezdetétől mind végig lelkesen kitartott a nemzet ügye mellett. Áldozott is annyi, mint kivüle alig egy két főúr. Nemesak ezüstjét tette le a haza oltárára, hanem testvérével, Istvánnal egész huszárezredet szerelt föl. Volt is része az üldözésben. És csakis összeköttetéseinek és pénzének köszönhetette, hogy nagyobb baj nélkül szabadult az önkényuralom karmai alól.

Öreg úr. Hogy miért nincs Pécsen egyenes utca? Hát azért, amiért Khinában sincs. S miért nincs Khinában? — kérdezheti ön újból. Azért nincs Khinában egyenes utca, hanem minél görbébb mert a khinaiak hite szerint az ördög oly egyenes mint a nyíl.

H. K. A ki Kossuthot szidalmazza, az eo ipso ördög, tehát azzal úgy kell bánni, mint a Lipótmezőre interválttal. Ha valaki javíthatatlan Kossuth szidalmazó, hát egyszerűen lódítsák ki a társaságukból.

Cs. Gy. Ezt talán inkább használhatjuk. Alkalmilag sorát kerítjük.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:

HAKSCH LAJOS

Lapunk mai számához mellékeljük Spoerri J. zürichi mechanikai selyemszövőgyár társtulajdonosának kivonatos árjegyzékét, melyet t. olvasóink becses figyelmébe ajánlunk.

Hirdetések:

Gözmalom

Somogy megye legjobb buzatermő vidékén jó forgalmu, igen jó karban levő,

3 járatu simaörlő gözmalom

családi viszonyok miatt kedvező feltételek mellett jutányos áron eladó, vagy bérbe adandó. Bővebbet Honig és Weinberger uraknál Kaposvárott.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapir

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen.

Ház eladás.

Pécsen, siklósi-utca 28. sz.

ház

jutányos áron eladó, vagy az egész ház bérbe adandó. Bővebbet a háztulajdonosnál siklósi-utca 9. szám.

Az országban az egyedüli világ-színház.

Termézzettani, mechanikai műszínház.
Kiss Adolf igazgatása alatt.

A buzatéren

nagy előadás tartatik.

MŰSOR:

1. Nagy regényes körutazás a föld körül 12 képben, és pedig: a hamburgi kikötő, hajótörés Hamburg és New York között, éleveszélyes vadászat jegesmedvékre az északi sark-tengeren, a keleti fok. Japán, Melbourne, Brazillia őserdeje, Betlehem, a piramisok és sphynxkolosok, homokfergeteg Saharán, Róma, Nápoly.

2. Az indiai költőtanú mutatóvanyai és szolgálja.

3. Egyiptomi Alexandria bombasztatása angolok által tengeren és szárazon.

4. Tizenöt percz falu. Svédországi csendélet.

5. Mithologiai tündérvilág. A tavasz ébredése Flóra kertjében.

6. A közkeveltségű Dioprama (kőképek). Világ- és természeti tükör, karrikaturak, szín- és vonaljátékok.

A szünet alatt saját zenekarom játszik.

Helyárak: Zártszék 50 kr. I. hely 40 kr. II. hely 30 kr. Karzat 20 kr. Gyermeknek 10 éven alul szülők kíséretében fél ár.

Kezdeté fél 8 órakor.

Előadás minden nap. — A színház vízhatlan ponyvával van fődve.

Vasár- és ünnepnapokon két előadás d. u. 4 és este fél 8 órakor.

TAIZS JÓZSEF Pécsen,

Széchenyi-tér 12. szám (a varostemplom háta mögött).

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papírkereskedés.

Ajálja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek stb. stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve papírmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segítségével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatványraktárából

papí, körjegyzői és ügyvédi nyomtatványok jó papíron olcsó árért kaphatók.

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

nagy választékban kaphatók fogalmi, színes és fehér író papírok, különböző súlyban és minőségben; itató papírok, levélpapírok dobózkban, írotollak, tollnyelek, különböző színű tinták, gummi arabicumok, fehérneműt jelző tinták, kaucsuk bélyegző tinták, pecsétviaszok stb. stb. eléle cikkek, olcsó áron.

👉 Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 👈

Kézi zálogkölcson-üzlettemmel felhagyok.

Folyó évi október hó elsejétől fogva *új kölcsönü gyleteket többé nem kötök* és a nálam letett zálogokra adott lejárt kölcsönt *meg nem hosszabbíthatom.*

A zálogjegy lejárat határdejétől számított *három hónap multán ki nem váltott* zálogok, az eddig követett eljárás szerint, árverés alá kerülnek.

Az üzleti helyiség, **Gyár- és Zrinyi-utcza sarkán**, mint eddig, *nyitva* áll délelőtt **8-12-ig**, délután **2-6-ig.**

Kelt Pécsen, 1892. szept. hó 30-án.

WEISS J. üzlettulajdonos.

10774.

p. 1892.

Hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy a **szárászai határban** volt urbéri telki és az 1. 3. 4. 5. 6. 7. 11. 17. 19. 21. 42. 45. 46. 47. és 72. sz. tjkvben felvett kisház állományoknak kiegészítő tartozékát képező s a szárászai 10. sz. tjkvben 5-11. rendszám alatt feltüntetett

közös legelőnek egyénekenkénti felosztása

tárgyában a feloszthatóság kérdésére az előnyomozásnak a helyszínén leendő eszközlésére határnapul **1892. évi október hó 31. napjának d. e. 9 óráját** tűzte ki, a mikorra a fenti közös legelőre jogosultakat oly hozzáadással idézi meg, hogy az eljárás további folyamán személyenkénti idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviselőtől gondoskodjanak.

A pécsi kir. törvényszék mint urbéri bíróságnak 1892. október 11-én tartott üléséből.

Elnök ur hiv. távollétében.

Bogyay Pongrácz

kir. törvényszéki bíró.

Kletzár Lajos

jegyző.

Hat aranyérem, díszkereszt és díszoklevelek.

COGNAC

Gróf ESTERHÁZY GÉZA

saját gyártmánya,

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól izlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmány-nal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség:

a * * * * COGNAC,

mely mindenütt kapható.

Cognacunk tiszta borból, idegen anyagok hozzávegyítése nélkül, francia mód szerint készül s ezért

járványos betegségeknél, így kolera ellen

övszerűl sikerrel használtatik.

A gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár igazgatósága:

Budapest, VI. külső váci-út 23.

Páris, Lipese, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüsszel.

Csak akkor valódi, ha a sértellen dugón ez az égetett felírás van: „Gróf Esterházy Géza.”

Szakértői vélemény: A forgalomban levő valódi francia cognacokkal vetekedhetik.

VALENTIN KÁROLY FIA

zongora- és harmonium-raktára

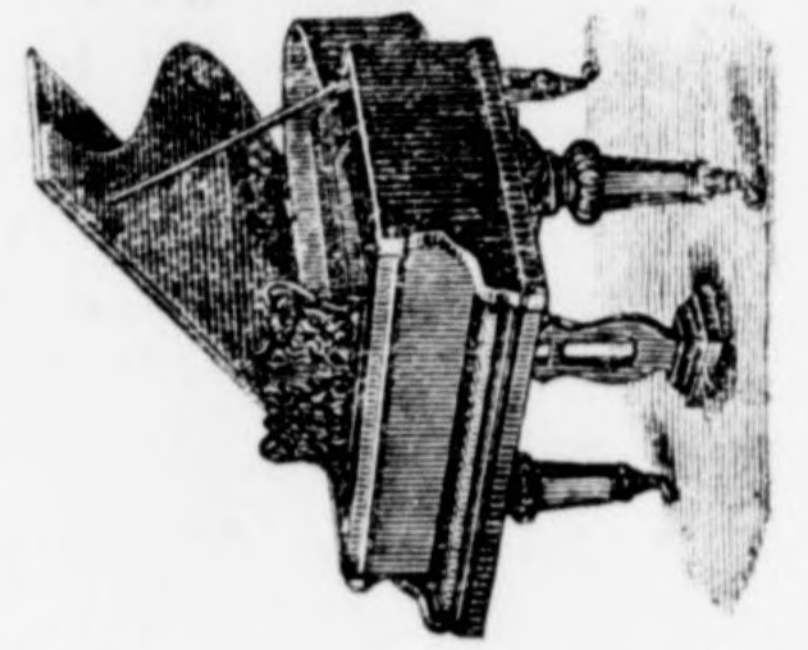
PÉCSÉTT.

Széchenyi-tér, központi takarékpénztári épület, II. emelet.

Ajánlja

hangverseny-, rövid- és mignon-zongorák, pianinok és harmoniumból

álló dús készletét. — Árjegyzékek kívánatra küldetnek.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a liferálásból ki-maradott 3000 darab nagyszerű kiállítású kitűnő úgynevezett

„Huszár” ló-pokrócz

gyors pénzsükség miatt a gyári áron alul eladandók. Ezen kitűnő ló-pokróczok 190 cm. hosszúak és 130 cmtr. szélesek, színes csikokkal vannak ellátva,

vastag mint a deszka, meleg mint a bunda,

míg a készletben tart, most csak

darbja **1 frt 68 kr.** párja **3 frt 30 kr.**

Finomabb urasági ló-pokróczok darabja csak 2 frt 50 kr.

Továbbá 1000 darab kitűnő meleg

téli férfi polgár kabát minden színben és nagyságban, ami azelőtt 5 frt volt, most darabja

csak 2 frt.

Megrendeléseket postautárvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöl a Fekete-féle

Bécsi áruház „a magyar koronához”

Wien, Margarethen, Rüdigerasse V. 1 26. fekete

Szolid magaviseletű hajadon,

ki a ruhaszabásban és varásban jartas ajánlja magát házban varás munka végzésére. Tanít rajzolni, szabni, csekély díj mellett; elmegy vidékre is. Szives levélbeli megkeresések Sz. M. czim alatt Pécsen, Radnics utca.

KATHREINER

Förlumulhatatlan kávépótlók.

Kneipp-féle maláta kávéja.

Mindenütt kapható.

Csak e védjegy-gyel valódi. Utánzásoktól óva intünk.

Pósta és távirda czim: „Kegyelet“ Pécs.

„KEGYELET“ első pécsi temetkezési intézet

Pécsett, Ferencziek-utca 6. sz. (Kis-tér, Bilitz-féle házban) és Perczel- (Ó-posta) utca 22, szám saját házában lévő raktárral.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek teljes tisztelettel tudomására adni, hogy temetkezési intézetünket Perczel-utca 22. sz. raktárnak fentartásával, **Ferencziek-utca 6. sz. Bilitz-féle házba** helyeztük át és ezen fő üzlethelyiséget a Perczel-utczával Telephonnal összekapcsoltuk és így raktárunkat tetemesen szaporítva és kibővítve — képesek vagyunk a legmagasabb igényeknek és kívánalmaknak minden irányban és tekintetben nemcsak a leggyorsabban, hanem egyttal legpontosabban megfelelni.

Temetéseknek legpontosabb valamint legolcsóbb rendezését ékes üveg- avagy diszes más rangú halottas kocsikban elvállaljuk úgy helyben valamint a szomszédos megyék bármely városában avagy községben — elvállalunk egyttal **hulla-szállítást** légmentes zárt érczkoporsókban a bel- és külföld minden irányában. Raktárunkon található: **fa- és érczkoporsók**, szemfedők, halottas öltözék, sarkoszorok, gyertyák, fátyolok, egyáltalán a temetésekhez szükséges legdíszesebb és legolcsóbb bármi néven nevezendő kellékek dús választéka.

Törekvésünk oda irányuland, hogy a 20 évi fenállásunk — tehát tényleg az I-ső pécsi temetkezési intézet szorgos törekvésével szerzett jó hírnevet minden tolatodás nélkül — szorgos, pontos szolgálat valamint való és (nem látszólagos) olcsóság által mint eddig, ugye ten-túl is fentartva, a n. é. közönség becses bizalmát minden tekintetben kivívjuk.

Tévedések kikerülése végett kijelentjük, hogy intézetünk kezelésével, temetések fel-vétele és rendezésével

Kindl Alajos urat

biztuk meg.

Maradunk kiváló tisztelettel

Hartl Ferencz és társai.

Kindl Ferencz, Szigriszt János, Lauber Rezső,
özv. Hoffman Károlyné, özv. Edhoffer Ferenczné.

Pósta és távirda czim: „Kegyelet“ Pécs.

Telephonszám Perczel-utca 85. Kis-tér 86.

Telephonszám Perczel-utca 85. Kis-tér 86.

Dr. Löwy Ignác

Pécsett, Király-utca 31.

Készít **egyes műfogakat**, valamint **teljes műfogsorokat**, kaucsuk, cellulose s arany alappal, meglevő korona nélküli foggyökerekre csavaros műkoronákat (Stiftzahn). Eszközöl **fogtöméseket** (plombálás) s **foghuzásokat**, a leghathatósabb érzéketlenítő szerek igénybe vétele mellett.

Felhívás.

Nálam minden csak **95 kr.**

- 1 bronz óra, pontos szabályozású jól járó belszerkezettel 95 kr.
- 1 aranyozott óralánc, finom tömör dísz csüngeléssel 95 kr.
- 1 7/4 nagyságú, finom, meleg téli női nagykendő rojtokkal 95 kr.
- 1 téli sapka, göndör selyem asztrakán imitációból bélelve, 95 kr.
- 12 darab zsebkendő, finom színes szegély., megfelelő nagyság 95 kr.
- 1 drb selyem fejre való kendő, minden színben 95 kr.
- 1 műtájték pipa, debreczeni, makra csikós, Rákóczi alakú csak 95 kr.
- 1 valódi tájték szivar- és cigarettaszipka bársony tokban 95 kr.
- 6 pár férfi-harisa, meleg, téli, erős és tartós minőségű 95 kr.
- 6 asztalkendő, fehér vagy színes kivitelben, kellő nagys. 95 kr.
- 6 törülköző, erős szövésű, méter hosszú fehérített minőség 95 kr.
- 1 drb. fin. abrosz v. asztalterítő, fehér v. színes kivitelben 95 kr.
- 1 div. kiállítású szép színű kész nagy ágyterítő rojtokkal 95 kr.
- 2 drb szép nagy szalon gyertyatartó, fin. britt. ezüst kivit. 95 kr.
- 6 drb evőkanál, örökké mint az ezüst maradó, Phönixből 95 kr.
- 6 drb villa, örökké mint az ezüst fehér maradó, Phönixből 95 kr.
- 3 drb asztali kés, erős, tartós, acél penga, ezüstös nyéllel 95 kr.
- 12 drb kávéskanál hasonló 95 kr.
- 1 drb levestető nagy kanál 95 kr.
- 1 női alsósoknya, meleg téli. dísz kötésű kivitelben csikkokkal 95 kr.

Megrendelések posta-utánvétel mellett azonnal eszközölnetnek, meg nem felelőért a pénz visszaadatik. Egyedüli üzég:

„Fekete“ bécsi ipartelepe
Wien, V., Rüdiger-utca 1/26

Angol kerékpár- és varrógép-raktár.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Pécsett, **Ferencziek-utca 37. sz. (Stirling-téle ház)** mint **Gericke Alfréd bécsi üzég képviselője**

a legkitünőbb minőségű és valódi angol kerékpárok és varrógépekből

nagyválasztéku raktárt állítottam és azokat a legjutányosabb gyári áron árusítom.

Ajánlom magamat egyttal mint szakmechanikus **házi és szobatelegráfok**, **villámháritók** és hasonló munkák végzésére.

Kerékpár- és varrógépjavításokat a legelőnyösebb és jutányos áron eszközölök.

Oktatást a kerékpározásban csekély díj mellett elvállalok.

Árjegyzékek kívánatra ingyen.

Üzletemet a n. t. közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradok mély tisztelettel

Fichtl Károly,
gépész és mechanikus.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye
(tetemesen nagyobbítva)

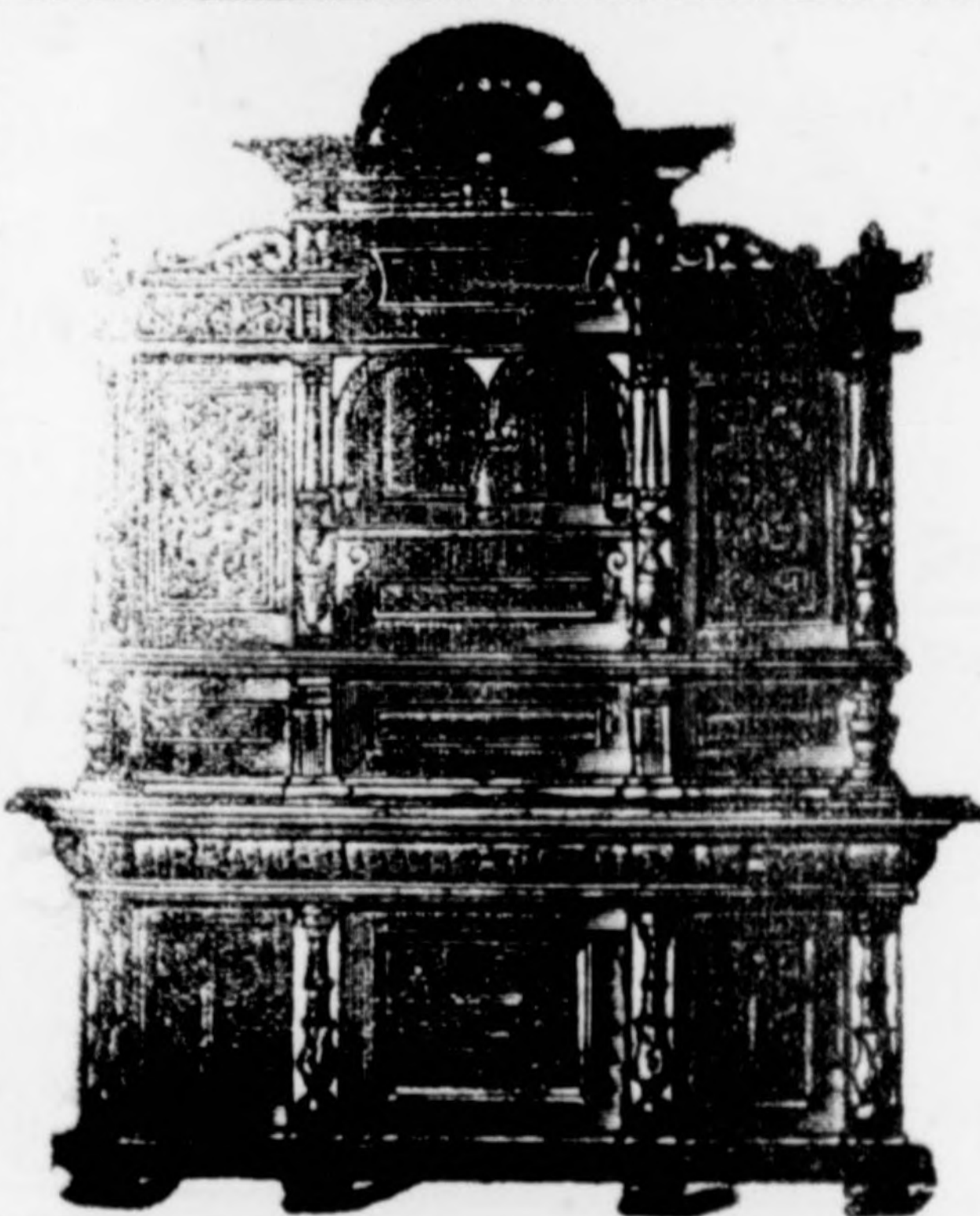
PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, dísz- és ebédlő-szobák**, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytarok, és minden e szakmába vágó czikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

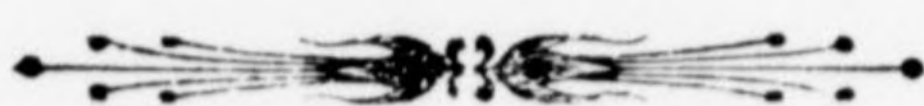
VÉGGELADÁS

a

Pacher E. kereskedésében

PÉCSETT,

Széchenyi-tér 17. sz. „bazár“-épület.

Pécsről való eltávozásom miatt üveg-, porcellán-, lámpa-, konyhafelszerelés- és diszmű-áru üzletemet teljesen felozlatni szándékom, tehát végkiárusítást rendezek s a mai kor izlése szerint dúsan felszerelt raktáromban található árukat u. m.:

minden néven nevezendő üveg-nemű, porcellán, étkező-, theás-, kávé-, fekete kávé-, ozsona- és mosdó-készletek; virág-, hamu- és gyufa-tartók, közönséges használati porcellán-edény, majolika- és terrakotta-áruk; függő és álló lámpák, luszterek; zománczozott vas- és pléh-edény, fényezett horgany-edény. nikl és vörösréz főzőedény, teljes konyhafelszerelés, china- és alpacca-ezüstnemű, szolingeni, angol és steyr aczél, evőeszközök, zsebkések és ollók, bőr, plüsch, fa és ércz disztárgyak, illatszerek és szappanok, tajtpipák és szipkák, borostyánkő-, tajt- és fa-szivarszipkák, selmeczi pipák és száruk; esőernyők, utazó bőröndök és neczeszerek, vas és márvány mosdó-asztalok és fürdő-kádak, gyerek-kocsik. Hangszerek, tábla-üveg, tükör, képkeretek és képkeret-léczek, jobb olajnyomatu képek, sirlámpák, korcsolyák, gummi-áruk, gyermekjátékok és **karácsonyi és ujévi ajándékokat**

minden áron elárusítom.

*Felhivom tehát a n. é. közönséget, hogy ne mulasztja el a kínálkozó jó alkalmat, amidőn készfizetés mellett, szolid, jó és szép portékát **beszerzési áron alul**, úgyszólván **potom áron** vásárolhat, szükségletet beszerezni, állításom valódiságáról egy próba-bevásárlással meggyőződést szerezhetni.*

Teljes tisztelettel

Pacher E.